

занять ми влаштовували обговорення вражень студентів від проведених занять, підбиваючи підсумки групової роботи.

Слід зазначити, що використання рефлексивного тренінгу сприяє інтенсифікації процесу професійного становлення майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності. Саме цілеспрямовано організована рефлексивна діяльність сприяє формуванню у студентів-менеджерів цілісного стійкого усвідомлюваного способу ставлення до себе та інших на рівні почуттів, ціннісних орієнтацій та дій.

Резюмуючи вищевикладене, можна зробити висновок: в сучасних умовах докорінно змінився підхід до професійної підготовки майбутніх менеджерів соціокультурної діяльності, який вимагає створення умов, що дають змогу формувати у них глибокі теоретичні знання, професійно важливі якості, які забезпечуватимуть у майбутньому їхню професійну мобільність та конкурентоспроможність.

Список використаної літератури

1. Кравців О. Рефлексивний тренінг. Психологія і суспільство. 2003. № 7. С. 145–148.
2. Пернарівська Т. Рефлексивний тренінг як засіб формування в студентів готовності до гармонізації міжособистісних відносин. *Збірник наукових праць*. 2014. Частина 1. С. 320–327.

Антоніна Дем'янюк,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри освітології і педагогіки,
Західноукраїнський національний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ SMART-ОСВІТИ

Розвиток новітніх інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує ефективність, гнучкість та зручність процесу навчання. Використання сучасних

пристроїв відкриває доступ до цифрових ресурсів через Інтернет та забезпечує персоналізоване та безперебійне навчання. Останнім часом SMART-освіта привертає все більше уваги як концепція, яка описує навчання в цифрову епоху.

Вперше аббревіатура SMART згадується в публікації Джорджа Дорана (1981 р.) та складається зі слів *specific* (конкретна), *measurable* (вимірювана), *assignable* (має виконавця), *realistic* (реалістична), *time-related* (обмежена в часі). Вважається, що відповідність завдань наведеним критеріям значно збільшує ймовірність їх виконання та досягнення загальної мети.

Доцільно зазначити, що до нині немає чіткого та уніфікованого визначення SMART-освіти. Багатодисциплінарні дослідники та науковці постійно обговорюють концепцію SMART-освіти. Важливо виокремити наступні трактування SMART-освіти з метою визначення її особливостей та значення. Хван (Hwang, 2014) та Скотт і Бенламрі (Scott & Benlamri, 2010) вважають, що SMART-освіта – це повсюдне навчання з урахуванням контексту. Гвак (Gwak, 2010) запропонував концепцію SMART-освіти наступним чином: по-перше, воно орієнтоване на тих, хто навчається, і контент більше, ніж на пристрої; по-друге, це ефективне, розумне, адаптоване навчання на основі передової ІТ-інфраструктури. Інформаційно-комунікаційні технології відіграють важливу роль у розвитку SMART-освіти, проте важливо зосереджуватися не лише на використанні новітніх пристроїв. Кім та ін. (Kim and all, 2013) вважали, що SMART-освіта, яка поєднує переваги соціального навчання та повсюдного навчання, є освітньою парадигмою, орієнтованою на того, хто навчається та освітні послуги, а не просто зосереджена на використанні пристроїв. Міддлтон (Middleton, 2015) також визначає аспекти SMART-освіти, орієнтовані на тих, хто навчається, і те, як вони отримують вигоди від використання SMART-технологій. Використання персональних та розумних технологій в освітньому процесі змушують тих, хто навчається,

залучатися до свого навчання та підвищують їх незалежність і сприяє більшої відкритості до нової інформації [1]. Отже, особливістю SMART-освіти є самоспрямоване, мотивоване, персоналізоване навчання з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

На основі загальних понять про SMART-освіту в різних країнах і значення SMART, пропонується наступна концепція розумної освіти. Суть SMART-освіти полягає у створенні розумного середовища за допомогою розумних технологій, щоб педагоги могли спрощено забезпечити персоналізовані освітні послуги та розширити можливості тих, хто навчається, що сприятиме досягненню вищої якості мислення.

Особливістю впровадження SMART-освіти є трирівнева архітектура інтелектуальних навчальних середовищ, яка включає хмарні обчислення, туманні обчислення та ройові методи обчислення. У цій трирівневій архітектурі хмара, туман і рій є супутниками. Навчальні програми можуть мати компоненти, що працюють у хмарі, тумані та рої. Хмарні і туманні обчислення можуть допомогти контролювати ресурси рою та керувати ними. Навчальний вміст можна переміщати та аналізувати через цю трирівневу архітектуру.

Отже, важливе місце у підготовці сучасного фахівця має широке використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, Smart-технологій, що дасть можливість закласти фундамент успішної професійної діяльності та кар'єри. Знання, одержані в SMART-навчанні, набуваються студентом в процесі власної активності, а не від викладача у вигляді готової системи [2]. Концепція SMART-освіти передбачає широкодоступність, персоналізованість та гнучкість навчання в інтерактивному освітньому середовищі за допомогою контенту світового масштабу, що знаходиться у вільному доступі.

Список використаної літератури

1. Zhi-Ting Zhu, Ming-Hua Yu, Peter Riezebos. A research framework of smart education. *Smart Learning Environments*. URL: <https://slejournal.springeropen.com/articles/10.1186/s40561-016-0026-2>
2. Смарт-освіта: досвід, реалії, перспективи: монографія / за ред. акад. Р. С. Гуревича: друкарня «Діло». Вінниця, 2019. 218 с.

Вікторія Савіцька,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри освітології і педагогіки,
Західноукраїнський національний університет

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНІ ТРЕНДИ СУЧАСНОЇ МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Роль вищої освіти як соціального інституту у світі, безсумнівно, є основою для життєдіяльності інших сфер життя. Як соціальний інститут, вища освіта охоплює себе ідеї, цілі та людей, які працюють в організаціях та органах управління освітнім процесом [5]. Стрімкий прогрес вищої освіти зумовлює постійний інтерес наукової спільноти до проблем, тенденцій та особливостей академічного розвитку у національному та глобальному аспектах. Саме вища освіта дає можливість студентам здобувати нові знання, водночас розвиває професійні навички та здібності, а також є рушійною силою змін у світі.

Сучасні зміни системи освіти висувають певні вимоги до підготовки студентів з урахуванням індивідуально-особистісних особливостей, соціальних замовлень країни, а також міжнародних інтеграційних процесів. З огляду на такі тенденції цифровізація та гуманітаризація вищої освіти може набути багатоаспектного, прогностичного характеру.

Так, цифрова трансформація освіти на основі її гуманітаризації відкриває широкі перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. В основі цифрових трансформацій є цифрові тренди – напрями розвитку цифрових